

Verslag van werkzaamheden

van E.J. Fischer

bijzonder hoogleraar Bedrijfsgeschiedenis (inclusief de sociale aspecten)
aan de Universiteit van Amsterdam in de faculteit Geesteswetenschappen
en de faculteit Maatschappij & Gedragwetenschappen over het
academische jaar 2004 – 2005

Verslag van de werkzaamheden (2004 - 2005)

Inleiding

In de genoemde faculteiten is in 1994 door de Vereniging¹ het Nederlandsch Economisch-Historisch Archief (NEHA) een bijzondere leerstoel "Bedrijfsgeschiedenis, inclusief de sociale aspecten" gevestigd. Sedert 1994 bekleed ik deze leerstoel en jaarlijks breng ik verslag uit over mijn werkzaamheden. Er is afgesproken dat ik dit "in ruime zin" doe, dat wil zeggen dat ik ook lezingen, interviews en publicaties, voortvloeiend uit mijn reguliere werk bij het Verbond van Verzekeraars, in dit verslag een plaats geef.

Ook dit jaar bestonden mijn werkzaamheden die samenhangen met mijn aanstelling bij de UvA grotendeels uit onderwijs, bestuurlijk werk en (commentariërende) columns. Enkele bestuurlijke functies kostten meer tijd dan andere of brachten een bijzondere tijdsbelasting met zich mee, reden waarom ik ze hieronder apart een plaats geef.

Stichting Erfgoed Actueel (SEA)

Sinds midden jaren 'negentig heeft OCW beleid gestimuleerd dat er op gericht is om 'erfgoededucatie' een plaats te geven in het reguliere onderwijs, vanuit de gedachte dat kennis over erfgoed op lokaal, regionaal en landelijk niveau bij kan dragen aan inzicht in historische ontwikkelingen, identiteitsvorming en collectief gevoelde normen en waarden. Op het departement heeft een projectgroep gefunctioneerd, die dit beleid vorm gaf. In 2004 is besloten deze taak niet langer vanuit het departement te verrichten, en de projectgroep los van het departement in stichtingsvorm verder te laten gaan. Aan mij is gevraagd of ik voorzitter van deze stichting wil worden en of ik dit verzelfstandigingsproces vanuit die functie wil begeleiden. Dat deze klus relatief veel tijd kost, zal weinig toelichting behoeven.

Commissie Winstverdeling SNS-Reaal

Zoals bekend ben ik wetenschappelijk adviseur van deze commissie, hetgeen inhoudt dat ik gevraagd wordt alle subsidieaanvragen te beoordelen waarin wetenschap een rol speelt (publicatiesubsidies, onderzoek, enz.). Dit impliceert dat er relatief veel tijd gaat zitten in het lezen van manuscripten, het opvragen van informatie en het schrijven van adviezen ten behoeve van besluitvorming in de commissie.

Stichting Digitaal Monument Joodse Gemeenschap

Sedert een aantal jaren wordt er gewerkt aan de (digitale) reconstructie van joods Nederland vlak voor het uitbreken van WO II. Dit project, dat via internet toegankelijk is, is bedoeld als monument voor alle als gevolg van de oorlog omgekomen joden, die in een bepaald tijdvak in Nederland leefden. Voor de uitvoering van dit project heeft het Verbond van Verzekeraars in 1999 een bedrag van fl. 5 miljoen (circa € 2,3 miljoen) ter beschikking gesteld. Het project is door het IISG aangenomen. In de loop van het verslagjaar is het monument "in de lucht" gegaan. Gezien de gevoeligheid van allerlei beslissingen die moesten worden genomen, heeft dit project betrekkelijk veel tijd gevergd van de bestuurders.

¹ **Inmiddels is het NEHA geen vereniging meer, maar een stichting.**

Stichting Amsterdams Assurantie Beurs

Op de verkoop van het kantoorgebouw van de Amsterdamse Assurantie Beurs, is een grote boekwinst behaald. De Stichting Amsterdams Assurantie Beurs is gevraagd om aan dit bedrag een goede bestemming te geven. In dit stichtingsbestuur heb ik zitting. Er is een aantal bestuursvergaderingen voor nodig geweest om te bepalen in welke richting de besteding van het geld zou moeten plaatsvinden. Besloten is om in ieder geval voor "onderwijs" een belangrijke plaats in te ruimen. Een van de eerste projecten is het ter beschikking stellen van geld voor de vestiging van een leerstoel "Riskmanagement" (bij voorkeur) aan de Economische Faculteit van de Universiteit van Amsterdam.

Onderwijs

In het verslagjaar heb ik aan slechts een viertal studenten college gegeven. Ik heb me laten vertellen dat het gering aantal studenten dat zich voor Bedrijfs geschiedenis meldt, zou kunnen samenhangen met de introductie van de BaMa-structuur. Dit zou een oorzaak kunnen zijn, want op basis van de onderwijs evaluaties die ik altijd krijg, worden de door mij gegeven colleges goed gewaardeerd. In de periode 1994 tot 2003 schommelde het aantal studenten dat mijn colleges volgde tussen de tien en ruim twintig. Of de nieuwe structuur werkelijk de oorzaak is, weet ik niet. Zo hebben zich voor mijn vak in het komende studiejaar (2005-'06) weer twaalf studenten ingeschreven.

Hoe het ook zij: de studenten die ik in het afgelopen studiejaar les gegeven heb waren gemotiveerd en hebben het tentamen met goed gevolg afgelegd. Een van de studenten doet haar Ba- en Ma-scriptie bij mij over de cocaïne teelt en -handel in het laatste kwart van de negentiende en het eerst kwart van de twintigste eeuw.

Publicaties 2004/2005

- E.J. Fischer, 'Het poldermodel zal nog aan kracht winnen', in: P.Valk en G. Schikhof, *Koord dansen in de polder* (Beekbergen 2005)
- E.J. Fischer, 'Nederland gidslan d', column in: *STERC R Nieuwsbrief* (5 november 2005) nr.13
- E.J. Fischer, 'De mammoni van het kabinet', in: *Tendensen*, (22 juni 2005) nr. 87, uitgave van Delta Lloyd, Amsterdam
- E.J. Fischer, 'Inleiding', gepubliceerd verslag van lezing bij het vijfjarig bestaan van het Instituut Asbest Slachtoffers (2.pl, 2005)

- E.J. Fischer, 23 columns in *Verzekerd!*:

Jaargang 2

- ⇒ 08.09.2004 16 Trojaanse paarden (over de VVD en Tweede Kamerleden Wilders en Hirsi Ali)
- ⇒ 22.09.2004 17 Omslagstelsel of kapitaaldekking (over premiegrondslag UWV en verzekeraars)
- ⇒ 06.10.2004 18 Een partijdige Vrouwe Justitia? (over partijdige uitspraak van rechter in Trouw)
- ⇒ 20.10.2004 19 Kwebbel, kwebbel (over uitspraak Henriëtte Maassen van den Brink dat ouderen en chronisch zieken door verzekeraars worden "weggepest")
- ⇒ 03.11.2004 20 Solidariteitsdwang (over paradox: geen solidariteit zonder dwang)
- ⇒ 17.11.2004 21 Polderplicht (over oplossing knelpunten Voorjaarsoverleg)
- ⇒ 01.12.2004 22 Death wish (over vrijheid van meningsuiting)
- ⇒ 15.12.2004 23 Knoeiërs (over knoeierij van Vasco van der Boon/FD)

Jaargang 3

- ⇒ 12.01.2005 01 Penny wise, pound foolish? (over versobering AOW en pensioen)
 - ⇒ 26.01.2005 02 Troebel water (over uitspraak Verdonk over discriminatie van allochtonen)
 - ⇒ 09.02.2005 03 Balk in eigen oog? (over inroepen van verjaring door Joods Maatschappelijk Werk)
 - ⇒ 23.02.2005 04 Gelijke monikken ...? (over boetes voor ondernemers, maar niet voor politici)
 - ⇒ 09.03.2005 05 Storm in een glas water? (bangmakerij over de nieuwe Zorgverzekeringswet)
 - ⇒ 23.03.2005 06 Geloofwaardig? (over belasting consument door wet- en regelgeving)
 - ⇒ 06.04.2005 07 Probleemcreatie (over de strubbelingen over de nieuwe WIA)
 - ⇒ 20.04.2005 08 Broodje WAO (concurrentie publiek – privaat: de WAO)
 - ⇒ 04.05.2005 09 Mammone (over het moederskindje van het kabinet: Wao)
 - ⇒ 19.05.2005 10 Draagvlak (over het grote percentage stemmers tegen de Europese Grondwet)
 - ⇒ 01.06.2005 11 Dinsdag gehaktdag (over afgewezen klacht Consumentenbond door de Reclame Code Commissie)
 - ⇒ 15.06.2005 12 Ondernemers of altruïsten? (over eigenbelang dat prevaleert bij huisartsen)
 - ⇒ 29.06.2005 13 Umwertung aller Werte (over gang van zaken rondom de WAO)
 - ⇒ 13.07.2005 14 Wishful thinking? (over lafhartig gedrag burgemeester Cohen van Amsterdam)
 - ⇒ 27.07.2005 15 Opportunistische bangmakerij (over de zorgtoeslag voor mensen met lagere inkomens)
- E.J. Fischer, 'Jaloezie' in bijzondere uitgave van het Bureau Jet, afscheidnummer (december 2005)

Lezingen, voordrachten, forums, promotiecommissies, interviews, enz.

- 09.09.2004 - Lezing voor Czech Insurance Association (zusterorganisatie Verbond in Praag) 'Social security schemes in the Netherlands'
- 16.09.2004 - Interview met Volkskrant 'Ik twijfelde sterk of verzekeren WAO wel kon'
- 17.09.2004 - Interview met Trouw 'WAO kan goedkoper bij Verzekeraars'
- 21.09.2004 - Interview met Het Financieele Dagblad 'Eind collectieve ziektekostencontract'
- 30.09.2004 - Interview met Vastgoed 'Europa wordt ons werkgebied' (special, pag. 22-23)
- 04.10.2004 - Lezing t.b.v. ING-house te Amsterdam 'Toezicht moet geregeld, maar tot welke prijs'
- 13.10.2004 - Interview met De Telegraaf 'Efficiënte zorg gaat niet zonder druk werkgevers'
- 29.10.2004 - Interview met Trouw 'Verzekeraars azen op levensloopregeling'
- 04.11.2004 - Interview in Het Verzekeringsblad inzake vooruitblik op 2006 (pag. 21)
- 17.11.2004 - Interview met Weekblad voor financiële dienstverleners VVP 'Overheid bij levensloopregeling hopelijk wél betrouwbare partner' (nr.47, pag.15)
- 28.11.2004 - Interview met De Telegraaf 'Het portret Eric Fischer 'Marx, reorganisaties en nasi uit de kombuis'
- 04.12.2004 - Interview met opinieblad Elsevier 'Te weinig prikkels' inzake zorgstelsel
- 08.12.2004 - Lezing t.b.v. VNO-NCW te Den Haag 'Maatschappelijke branche-organisaties, een positionering apart'
- 09.12.2004 - Lezing t.b.v. Eye on Insurance, 12^e Verzekeringsdag 'Privacybescherming: mag het ietsje minder zijn?'
Samenvatting gepubliceerd in Eye on Finance (8 februari 2005 nrs.1 en 2)
- 12.12.2004 - Interview met Pensioen Advies 'Levensloop is op zichzelf een heel mooi concept' (nr. 12, pag. 6-9)
- 12.01.2005 - Lezing t.b.v. Veluwe Assurantie Club over Economische ontwikkelingen en consequenties voor de verzekeringsbranche
- 11.02.2005 - Interview voor De Telegraaf 'Onmogelijk om op tijd te voldoen aan pensioenwet'
- 12.02.2005 - Interview voor De Telegraaf 'UWV geen optie bij nieuwe CAO'
- 20.02.2005 - Interview met NOS, Radio 1 inzake de nieuwe WAO
- 24.02.2005 - Interview met NRC 'Tijdige invoering nieuwe WAO aan zijden draad'
- 01.03.2005 - Lezing voor Gesamtverband der Deutschen Versicherungswirtschaft (GDV) te Berlijn. 'The insurance market in the Netherlands' 'Structure of the Dutch Insurance Association'
- 09.03.2005 - Interview met NOS journaal inzake HIV verzekeraar
- 09.03.2005 - Interview met Twee-vandaag/Business Radio inzake HIV verzekeraar
- 09.03.2005 - Interview met Trouw 'Net zo'n ziekte als diabetes; verzekeraars en HIV'
- 09.05.2005 - Lezing t.b.v. Instituut Asbest Slachtoffers 'Wat is het belang van het Instituut Asbest Slachtoffers in de ogen van verzekeraars?'
- 10.03.2005 - Interview met Trouw 'Prijconcurrentie bij nieuwe WAO pas in 2007'
- 12.05.2005 - Interview in De Actuaris, De opinie van Eric Fischer over verzekeringsfraude (nr. 5, pag. 6-9)

- 19.05.2005 - Interview met KRO-radio 'fraude met levensverzekeringen'
- 06.06.2005 - Voordracht t.b.v. de uitreiking van het eerste exemplaar van het Verenigd Register van Taxateurs (VRT) 'Vertrouwen en imago: van het grootste belang voor de verzekeringsbranche'
- 08.06.2005 - Interview voor De Telegraaf 'Verzekeraars maken eind aan fêteren van adviseurs'
- 30.06.2005 - Interview met Het Verzekeringsblad 'Geen goed woord voor WAO-compromis'
- 30.06.2005 - Interview met Het Verzekeringsblad 95 'Meneer Zalm wordt in de wandelgangen meneer Wehkamp genoemd' (nr.13, pag.686-697)
- 30.06.2005 - Interview voor het SER bulletin 45 'Aan de visie ligt het niet' inzake het kabinetsbeleid (nr. 6, pag 17-18)
- 07.07.2005 - Voordracht t.b.v. Certificaat uitreiking Master Verzekeringkunde Universiteit van Amsterdam 'Het belang van de master Verzekeringkunde voor de verzekeringsbedrijfstak'

Bestuurlijke c.q. adviserende werkzaamheden 2004-2005

- Bestuur (voorzitter) Stichting Histosearch
- Bestuur (voorzitter) Stichting Archiefmanifestaties Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland
- Wetenschappelijk adviseur Commissie Winstverdeling SNS-Reaal
- Voorzitter Raad van Toezicht Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid
- Bestuur Stichting Economisch Onderzoek (SEO)
- Bestuur (secretaris) Stichting Digitaal Monument Joodse gemeenschap in Nederland
- Lid International Commission on Holocaust Era Insurance Claims (ICHEIC/Commissie Eagleburger)
- Bestuur (secretaris) Stichting Modern Glas (Den Haag)
- Bestuur (penningmeester) Stichting Ons Amsterdam
- Lid van de NWO-commissie Grote Investerings
- Lid van het Algemeen Bestuur van VNO-NCW
- Lid van de Sociaal-Economische Raad
- Bestuur (penningmeester) van Stichting Opera Spanga (Spanga)
- Bestuur SNS-Reaal Fonds ('s-Hertogenbosch)
- Lid Comité van Aanbeveling 'Operatie Zonnestraal' (initiatief van de Stichting Kunst en Cultuur Noord-Holland)
- Lid Stuurgroep Digitaal Platform (NOB, NOS, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid)
- Bestuur (voorzitter) Stichting Cognitief Talent
- Lid Comité van Aanbeveling Leerstoel Modern Jodendom, R.U. Leiden
- Lid Vertrouwenscommissie Opvangregeling Levensverzekeraars van de De Nederlandsche Bank
- Lid redactie *VM, Vaktijdschrift voor professionals van verenigingen, branche- en beroepsorganisaties*
- Bestuur Stichting Nieuw Land Erfgoedcentrum (Lelystad)
- Lid Stuurgroep Heroriëntatie Vakbondsmuseum (Amsterdam)
- Bestuur (penningmeester) Stichting Verzekeringswetenschap (Den Haag)
- Lid curatorium Mr. Gonsalvesprijs (nationale innovatieprijs voor de rechtshandhaving), Leiden
- Lid Raad van Commissarissen Vereeniging Nederlandsche Historisch Scheepvaartmuseum

- Bestuur Stichting Amsterdamse Assurantiebeurs
- Lid VNO-NCW commissie Pensioenfondsbestuur
- Lid Comité van aanbeveling Het Nationaal Pensioendebat (en pannelieder) 12 okt 2004
- Raad van Advies College Bescherming Persoonsgegevens
- Voorzitter Bestuur Gemeenschappelijke Opleidingen, Stichting GO
- Lid begeleidingscommissie NVVG
- Voorzitter Bestuur Stichting Erfgoed Actueel
- Lid Bestuur Histomedia
- Raad van Advies Robidus (sociale verzekeringen)
- Voorzitter Raad van Advies Chainworks (opleiding en reïntegratie)

Overig

- Extern referent voor het HAVO/VWO eindexamen Geschiedenis 2005